

BETÆNKNING**Afgivet af Finans- og Skatteudvalget****vedrørende****Forslag til: Inatsisartutlov om ændring af landstingslov om indkomstskat, landstingslov om forvaltning af skatter og landstingslov om arbejdsmarkedsafgift***Fremsat af Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter***Afgivet til forslagens 2. behandling**

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Medlem af Inatsisartut Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit, formand
Medlem af Inatsisartut Pele Broberg, Naleraq, næstformand
Medlem af Inatsisartut Mariane Paviassen Jensen, Inuit Ataqatigiit
Medlem af Inatsisartut Kristian Jeremiassen, Inuit Ataqatigiit
Medlem af Inatsisartut Karl Tobiassen, Siumut
Medlem af Inatsisartut Kuno Fencker, Siumut
Medlem af Inatsisartut Jens-Frederik Nielsen, Demokraatit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 26. september under EM2024 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Forslagsstillers primære formål med forslaget er at udmønte reformspor 2 i aftalen om en skattereform – Lad os alle gøre Grønland til et bedre sted. Forslaget indeholder dermed en plan for udmøntning og finansiering af skattereformen, som hovedsageligt indebærer følgende hovedpunkter: En forhøjelse af personfradraget, beskæftigelsesfradraget og arbejdsmarkedsafgiften. Forslaget søges finansieret ved reduktion af landskassens overskud for 2025 og i de følgende år, samt en allokering af merprovenuet af emballageafgift.

Endeligt kommer der et mindre finansieringsbidrag fra en sanering og ophævelse af visse skattemæssige fradrag.

2. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Der var ved førstebehandlingen en blandet tilslutning til forslaget. Efter en længere debat i Salen blev forslaget henvist til yderligere behandling i Finans- og Skatteudvalget.

3. Høringssvar

Naalakkersuisut oplyser, at forslaget har været i høring i perioden 19. juni til 15. juli 2024. Med baggrund i modtagne høringssvar har Naalakkersuisut udarbejdet et høringsnotat, som var vedlagt som bilag til lovforslaget.

4. Orienteringsmøde med Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter

Udvalget har afholdt et orienteringsmøde med Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter om de forslag, der har fælles relevans for udvalget og Naalakkersuisuts aktivitetsområder. Nærværende forslag indgik iblandt Naalakkersuisuts tekniske gennemgang af disse forslag

5. Spørgsmål til Naalakkersuisut

Udvalget har til brug for udvalgets behandling af forslaget anmodet Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter om at besvare en række spørgsmål. Kopi af udvalgets spørgsmål og Naalakkersuisuts besvarelse er vedlagt nærværende betænkning som bilag.

6. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget noterer sig, at nærværende forslag fremsættes som led i udmøntningen af aftalen om en skatte- og afgiftsreform, aftalens reformspor 2, som blev indgået af Inuit Ataqatigiit, Siumut samt Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter den 22. marts 2024. Som det fremgår af aftalen, var oppositionspartierne ikke med til at underskrive.

Udvalget har ligeledes, under behandlingen af forslaget, været delt i to lejre, særligt i forhold til den foreslåede finansiering af forslaget. Udvalgets opdeling består således hovedsageligt af en uenighed omkring nedenstående forhold i forslaget.

- a) At forslaget delvist foreslås finansieret ved en disponering af landskassens overskud, herunder hensigtsmæssigheden ved, at forslaget finansieres ved en reduktion af landskassens *fremtidige* overskud.
- b) At forslaget delvist foreslås finansieret ved en forhøjelse af arbejdsmarkedsafgiften, således at den ved lovforslagets realisering vil udgøre 2,1% for private arbejdsgivere.
- c) At forslaget delvist foreslås finansieret ved en allokering af merprovenuet, som er opstået i liberaliseringen af emballagereglerne for øl og sodavand.
- d) At der ved forslagets realisering vil opstå en udgift for kommunerne, som følge af forhøjelse af personfradraget, ophævelse af visse ligningsmæssige fradrag samt højere arbejdsmarkedsafgifter, på i alt 182,6 mio. kr.

Udvalget har til sin behandling af sagen stillet spørgsmål til Naalakkersuisut med henblik på at få en uddybning af en række forhold, herunder kommunernes økonomi og mulighed for

kompensation. Udvalget har dertil spurgt ind til finansieringen ved forslaget realisering, herunder alternative finansieringsmuligheder og sikring af løbende finansiering af skattereformen, også efter de fire kommende år. Udvalget henviser i denne forbindelse til udvalgets spørgsmål og Naalakkersuisuts besvarelse (bilag 1).

7. Forslagets økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser ved forslaget realisering er beskrevet under forslaget almindelige bemærkninger. Udvalgets bemærkninger hertil uddybes under afsnit 6.

8. Udvalgets indstillinger

Et **flertal** i udvalget bestående af Inuit Ataqatigiit og Siumut indstiller forslaget til vedtagelse.

Et **mindretal** i udvalget bestående af Naleraq og Demokraatit indstiller forslaget til forkastelse.

Et mindretal i udvalget bestående af Demokraatit afgiver følgende mindretalsudtalelse:

”Det her forslag handler om at gøre Naalakkersuisuts skattereform til virkelighed. Forhandlingerne om en skattereform har været i gang i flere år, og i foråret 2024 blev der indgået en aftale mellem Naalakkersuisut, IA og Siumut. For Demokraatit er det meget sigende, at det kun er koalitionen egne partier, der har lyst til at være med i reformen.

I Demokraatit har vi hele tiden sagt, at der ikke er noget i vejen med reformens formål, som er at sikre, at borgerne får lov at beholde flere af de penge, som de selv tjener. Vi er enige i, at dette kan sikres gennem et forhøjet personfradrag og et forhøjet beskæftigelsesfradrag, men vi er utilfredse med, at reformen er uden en reel skattenedsættelse.

Vi er derudover utilfredse med finansieringen af reformen. For det første må vi konstatere, at en del af reformen er ufinansieret, idet man blot vælger at bruge af Landskassens overskud til trods for, at det er umuligt at sige noget om, hvorvidt dette overskud vil fortsætte de kommende år. For det andet er vi uenige i den øvrige finansiering.

Naalakkersuisut vil således hæve arbejdsmarkedsafgiften med 1 procentpoint. Dette skal betales af alle arbejdsgivere. Dette er til stor gene for især mindre erhvervsdrivende i hele landet, og det betyder uden for enhver tvivl, at det bliver dyrere og mere besværligt at drive privat virksomhed. Det er den helt forkerte vej at gå. Man burde jo med al respekt gå den modsatte vej og sikre, at det blev billigere og lettere at drive privat virksomhed. Herudover vil det betyde, at virksomhedernes kunder (det grønlandske folk) vil blive ramt i form af prisstigninger, og det har vi ikke brug for i den nuværende situation, hvor priserne herhjemme er rigeligt høje.

Herudover må vi konstatere, at de 85 millioner kroner som Naalakkersuisut hentede i borgernes lommer på forhøjelse af emballageafgiften er en stor del af finansieringen. Vi bryder os ikke om den slags lomme-til-lomme politik. Det er der ærligt talt ingen, der bliver rigere af.

Vi i Demokraatit havde hellere set, at reformen blev finansieret via besparelser i den offentlige administration. Det er ikke godt for vores land og for borgerne, at finansieringen består af dårligere vilkår for erhvervslivet, prisstigninger, afgiftsforhøjelser og indhug i Landskassens overskud. Sidstnævnte er jo reelt blot at bede kommende generationer om at løse finansieringsproblemet og svarer derfor til at efterlade regningen på børneværelset.

På den baggrund indstiller vi forslaget til forkastelse.”

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Peter Olsen
Formand

Pele Broberg
Næstformand

Karl Tobiassen

Mariane Paviassen Jensen

Kuno Fencker

Kristian Jeremiassen

Jens-Frederik Nielsen